

literatura valenciana 1890

Al 1490 s'imprimeix a la ciutat de València la primera edició de Tirant lo Blanc. El seu autor es Joanot Martorell la va presentar com una traducció, recurs molt utilitzat en aquella època. Tirant lo Blanc narra la història d'un cavaller diferent de la idea que se sol tindre dels cavallers de ficció. El món que reflectix Martorell al Tirant inclou la major part de la vida, usos i costums de la noblesa valenciana al segle XV. Tirant es una novel·la cavalleresca que es va salvar del foc en l'episodi de l'expurgació de la biblioteca de El Quijote per la veracitat en els espais geogràfics i en els personatges, cosa que dóna al argument més credibilitat.

NOVL total És una novel·la realista perquè prescindeix d'aspectes inversemblants i meravellosos propis de les novel·les de cavalleries. Tirant lo Blanc ens mostra un marc geogràfic conegut: Anglaterra, Sicília, Grècia, el nord d'Àfrica. Els heroïes tenen valentia i força però dins d'uns límits estrictament humans. La vida quotidiana s'expressa al Tirant amb tota la seua varietat, així hi trobem béns luxosos o grans banquets al costat de la fam de les ciutats en guerra. -És també una novel·la històrica, perquè respon amb prou fidelitat a un personatge històric i real (Roger de Flor, capità dels Almogàvers, que com el mateix Tirant arriba a Cèsar de l'imperi grec. -És una novel·la amorosa. Al Tirant l'amor es tan important com els fets cavallerescos i militars. Tirant s'enamora i quan és interrogat pel seu cosí Diafebus només és capaç de contestar que està enaorat i posar-se a plorar. -També es pot parlar del Tirant com a novel·la eròtica. L'amor apareix en la seua part eròtica, apareixen escenes sensuais i el sexe es tractat d'una manera innovadora. -La complexitat i diversitat psicològica dels personatges ens fa parlar d'una novel·la psicològica, on els personatges no esten invariables al llarg de l'obra, sino que evolucionen en la seua manera de pensar i arriben a tindre conflictes i contradiccions. -És una novel·la costumista perquè és un tractat sobre usos i costums de l'època, hi ha dades al llarg del llibre sobre les classes socials, les institucions, aspectes econòmics i socials de les guerres, la moda: parla dels materials i colors dels vestits i fins i tot del seu preu. -És una novel·la militar, el llibre és una exposició sobre l'art de la guerra, parla sobre duels, tornejos, formes de guerra en el mar, el camp i la ciutat. El repertori estratègic és inesgotable. -Els personatges són essers de carn i ossos completament allunyats dels arquetipus convencionals. -L'emperador: La dignitat imperial d'aquest personatge desapareix i es converteix en un personatge prívole, burleta i amant dels plaers. - L'emperadriu: És la figura de més complexitat psicològica, la imatge pública d'honestitat i noblesa d'aquest personatge contrasta amb l'adulteri que comet amb Hipòlit, parent de Tirant. L'emperadriu identifica subconscientment Hipòlit amb el seu fill mort. -La viuda repostada: De moralitat rígida, capaç de causar la desventura de tots, per tal d'eixir-se'n amb la seua. Acaba trastornada. - Plaerdemavida: Donzella de palau, astuta i desvergonyida, és una figura molt contradictòria, per una banda practica l'alcaçoteria i per l'altra és el personatge més passiu en el terreny amorós. - Carmesina: És una xica molt jove que l'única idea que la mou a banda de l'amor per Tirant és la preservació de la virginitat. La seua bellesa respon als cànons propis de la societat gòtica (pell blanca, cabells daurats) però que gaudia de bon apetit i era coqueta. Tirant lo Blanc: Model de virtuts cavalleresques però amb defectes i limitacions. Encara que Tirant ix sempre vencedor, no és un guerrer dotat de poders sobrehumans, pot resultar ferit, pot caure del cavall i trencar-se una cama, no mor en una gloriosa batalla, sinó d'un refredat, fa testament abans de morir i sobretot, Tirant s'enamora.